

Znovuzrození

Martina Řiháčková

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ateliér Design obuvi

akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VYKONU)

Jméno a příjmení: **Martina Řiháčková**
Osobní číslo: **K11023**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimedia a design - Design obuvi**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Znovuzrození**

Zásady pro vypracování:

Navrhnete výtvarné řešení kolekce obuvi a doplňků vycházející z trendu recyklace užitečných předmětů a jejich návratu do životního cyklu při využití různých materiálů. Předložte kolekci 2 párů a dvou galanterních doplňků.

Předložte ucelené řešení a možnosti jak využívat starší předměty pro výtvarně působivé řešení různých doplňků. Řešení dokumentujte kresebnými návrhy v rozsahu min. 15 stran, písemnou zprávou o rozsahu min. 20 normostran + obrazové přílohy, doložte stříhové řešení i technický popis. Předložte vytištěný poster 100x70 cm, CD-ROM s diplomovou prací, posterem, prezentací a obrazovou přílohou dokumentující vaše řešení v minimálním počtu 10 kusů.

Na samostatném nosiči CD-ROM odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK. Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách. V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině a angličtině, rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

BSTAN-'DZIN-RGYA-MTSHO, Stezka k probuzení: esence zušlechtěného zlata.
Praha: DharmaGaia, 2000, 286 s. ISBN 808590585x.

LAOZI, Tao te ťing: o tao a ctnosti. 2., opr. a dopl. vyd., celkově 3. vyd.
Praha: Dharma Gaia, 2003, 268 s. ISBN 8086685128.

RUIZ, Miguel. Čtyři dohody: kniha moudrosti starých Toltéků:
[praktický průvodce osobní svobodou]. Hodkovičky: Pragma, c2001, 134 s.
ISBN 8072058266.

BARBERO, Silvia a Brunella COZZO. Ecodesign. Königswinter: H.F. Ullmann,
c2009. ISBN 978-3-8331-5278-8.

POLSTER, Bernd. AZ lexikon moderního designu. V Praze: Slovart, c2008, 539 s.
ISBN 9788073910808.

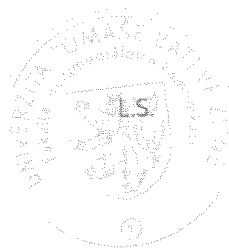
Vedoucí bakalářské práce: **MgA. Jana Buch**
Ateliér Design obuvi

Datum zadání bakalářské práce: **30. října 2013**

Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2014**

Ve Zlíně dne 21. ledna 2014

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.
děkanka

MgA. Jana Buch
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům

Ve Zlíně 6.5.2014

MARTINA ŘÍHÁŘKOVÁ
Jméno, příjmení, podpis

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací

(1) Vysoká škola nevyjádřela zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výtisky, opisy nebo rozmnoženiny

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby

²⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3

(3) Do práva autorského také zasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo)

³⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odprávil autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení obvyklého projevů jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z vydělků jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přiměřeně k výši vydělků dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1

ABSTRAKT

Tématem mé bakalářské práce je návrh a realizace kolekce s využitím starých, už nepotřebných předmětů a jejich navrácení a opětovné užití. V teoretické části jsou nastíněna společenská témata, která jsou podstatná v otázce postoje k životnímu prostředí a následně pak k životnímu cyklu předmětů. Jsou zde popsány rozdíly v hodnotových systémech materiálně založené civilizace a spirituálně orientovaných kultur. V praktické části je popsán proces přeměny předmětu do jeho nově nabytému účelu.

Klíčová slova:

opětovné užití, příběh, duše, design, jednoduchost

ABSTRACT

The topic of my thesis is the design and implementation of the collection using the old, already unneeded items and their restoration and reusing. The first part outlines the social themes that are essential to the issue of the attitudes towards the environment and then subsequently to the life cycle of the objects. There are the differences in the value systems materialistic civilization and spiritually oriented cultures. The practical part describes the process of converting the object into its newly acquired purpose.

Keywords:

reusing, story, soul, design, simplicity

Děkuji vedoucí práce MgA. Janě Buch za pedagogickou a odbornou pomoc při zpracování mé bakalářské práce, MgA. Veronice Jakóbkové za kontrolu formální stránky práce. V neposlední řadě bych ráda poděkovala příteli Michalu Malounovi za velkou podporu a pomoc při zpracování a rozvádění psychologických témat a termínů v nich obsažených v praktické části práce. Dále pak své rodině za podporu po celou dobu mého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ROZDÍLNÉ HODNOTY	11
1.1 ŠTĚSTÍ.....	11
2 POTŘEBA SPIRITUÁLNÍHO ŽIVOTA	14
2.1 VLASTNICTVÍ.....	14
3 DESIGN A JEHO VLIV.....	17
3.1 UDRŽITELNÝ DESIGN	18
II PRAKTICKÁ ČÁST	21
4 FILOZOFIE KOLEKCE ZNOVUZROZENÍ.....	22
4.1 PŘEDMĚTY A JEJICH VÝZNAM PRO MNE	22
4.2 INSPIRACE.....	23
4.3 KOLEKCE A JEJÍ REALIZACE.....	24
4.3.1 „Nákupní“ taška.....	25
4.3.2 Repase školního kufříku	26
4.3.3 Konvice na mléko	27
4.3.4 Design obuvi.....	28
ZÁVĚR.....	31
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	32
SEZNAM OBRÁZKŮ	33
SEZNAM PŘÍLOH	34

ÚVOD

Za cíl teoretické části práce si kladu nastínit vztah mezi dvěma rozdílnými hodnotovými systémy, a způsob, jakým se odráží v našich životech, zejména pak v pocitu štěstí a životní spokojenosti. Otázky štěstí a spokojenosti tvoří ústřední pojmy celé této práce. Snaha o zvyšování kvality života je přirozeným motivem snad veškerého lidského snažení. Jakákoliv lidská aktivita nám z jistého pohledu začne dávat smysl teprve tehdy, pokud nás jakýmkoliv způsobem přibližuje k pocitu štěstí a spokojenosti. Jen stěží lze totiž nalézt smysl v tvrzení: „Dělám to proto, abych se měl hůř.“ Nutně je pak do snah o zvyšování kvality života zapojeno také odvětví designu. Tento fakt se v konečném důsledku odráží v mé práci, konkrétně ve snaze o *znovu-užití* starých předmětů. Odtud pramení i název práce – *Znovuzrození*. V následujících kapitolách plánuji popsat koncept štěstí tak, jak je chápán civilizací, jejíž jsme součástí. K tomuto „klasickému“ konceptu připojuji alternativu, která je inspirována kulturami, jež jsou charakteristické rozvíjením spirituálních hodnot. Zabývám se zde možnou změnou přístupu v myšlení a jednání lidí ve vztahu k životnímu prostředí, a s tím související designerskou činností. V praktické části si kladu za cíl „pomoci“ starým, odloženým předmětům najít nové užití a současně navrhnout a vytvořit produkty s minimálním negativním dopadem na životní prostředí.

V této práci si jako vodítko pokládám tyto otázky:

Jaká je role designu v kontextu životního prostředí?

Jaká jsou myšlenková východiska a hodnoty, ze kterých design čerpá?

Čím mohu já, jako budoucí designér, přispět?

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ROZDÍLNÉ HODNOTY

Cíle naší kultury by se zjednodušeně daly popsat tak, že usilujeme zanechat po sobě stopu. Jinými slovy máme jistou potřebu toho, aby po nás tak zvaně „něco zbylo“. Naopak pro kultury, které vycházejí z tradičních spirituálních učeních a hodnot, a co je možná podstatnější, podle těchto hodnot také žijí, je konečným cílem nezanechat po sobě nejlépe vůbec nic; nezatěžovat přírodu více, než je nutné. Domnívám se, že naše potřeba zanechání stopy vyplývá z jisté prázdnoty, konkrétněji z nenaplněných potřeb spirituálních. Napětí, které tato prázdnota vyvolává, nás vede k tomu, abychom prázdné místo nějakým způsobem vyplnili, a tím nabyli opět „rovnovážného stavu“. Stavíme budovy nesmírných rozměrů, budujeme obchodní organizace, které svou mocí převyšují význam národních států (a mnohdy jsou i bohatší), usilovně pracujeme na hrubém domácím produktu, a za každou zmínku ekonomů o hospodářském nárůstu jsme vděční a cítíme uspokojení. V protikladu lze například uvést zemi Bhútán, která zavedla ukazatel Hrubého národního štěstí, které staví, co se významu týče, nad ekonomické ukazatele.¹

1.1 Štěstí

Uspokojování spirituálních potřeb ve sféře materiálního světa je jednoznačně nekompatibilní. Nejen to, že jsou tyto sféry nesouměřitelné, čímž působí napětí na jiných místech, ale této okolnosti lze dokonce i zneužít. Zatímco kultury, které žijí podle spirituálních hodnot a rozvíjí duchovní život, definují štěstí jako něco, co člověk hledá a nachází ve vlastním nitru, západní kultura má pocit, že štěstí je hmatatelný spotřební produkt. Štěstí je nám nabízeno v podobě materiálních produktů, služeb, věcí, které si můžeme koupit. Štěstí se po zkonsumování těchto věcí skutečně dostaví, tento pocit je však jen krátkodobý a velmi rychle vyprchává. Tento fakt je podpořený psychologickou teorií habituace, která říká, že si zvykáme

---

¹ MATĚJČEK, Petr. O svítících ovcích, štěstí a biopotravínách z Bhútánu.

In: *Www.ceskapozice.cz* [online]. 7. 5. 2013 [cit. 2014-05-10]. Dostupné

z: http://ceskapozice.lidovky.cz/o-sviticich-ovcich-stesti-a-biopotravinach-z-bhutanu-pcx-/tema.aspx?c=A130505_081017_pozice_122729.

na nový podnět takovým způsobem, že ho po relativně krátké době považujeme za základní, přirozený stav. Proces habituace je nám důvěrně známý na příkladu čichu. Nejprve cítíme pach či vůni jako velmi výrazný podnět, po jisté době si na něj však tak zvykneme, že jej už téměř nejsme schopni vnímat; zmínka o intenzitě tohoto podnětu, po jisté době a od jiného člověka, nás může poměrně překvapit (například od člověka nově příchozího do místnosti, stěžujícího si nebo naopak chválícího nějakou vůni). Tak jako si zvykáme na pachy, zvuky, výrazné světlo a mnoho dalších, uvykáme také libým pocitům, které pocházejí z konzumace věcí; pro dosažení dalšího uspokojení potřebujeme zkonsumovat nové a nové produkty či služby. Tento proces nemá konce a vytváří v nás velmi silný pocit závislosti. Produkt se stává, nebo lépe řečeno už stal, naší *drogou*. Výstižně to popisuje Lao-C', když ve své knize Tao Te Ting píše:

*„Vnější tvářnost věcí, pomíjivé jevy,
jež zatěžují a spoutávají mysl člověka
a brání mu dostat se k jádru života.“²*

V kontextu této práce je významný zejména fakt, že ze závislosti na věcech vyplývá neustálá produkce nových výrobků, které mají z této logiky krátkou dobu užití a životnost, a velmi rychle se stávají odpadem. V souvislosti s kumulováním věcí se vkrádá relativně obecná otázka vlastnictví. Tento aspekt je také poměrně důležitý pro srovnání naší civilizace s kulturami, které jsou definované aktivním rozvíjením spirituálních hodnot. V tradicích těchto kultur se téměř zpravidla setkáme se zcela jiným pohledem na význam pojmu *vlastnit*. V civilizaci, ve které žijeme, se vyvinul nezpochybnitelný pocit *vlastnictví věcí*. Věci, které si osvojíme buď tak, že si je koupíme, dostaneme, ale například i tak, že je dovydeme, obvykle považujeme za majetek, který patří pouze nám a máme tedy právo s ním „téměř“ libovolně nakládat. Tato komodita slouží k tomu, aby přinášela štěstí pouze nám a nikoliv okolí. Z logiky tohoto úhlu pohledu se vytváří vymezení či separace člověka od jeho okolí; jsou zde také přítomny dva protikladné póly, *Já* a *Okolí*, mezi nimiž vzniká napětí. Toto napětí existuje konkrétně ze strachu, že o námi nabyté věci

---

² LAOZI. *Tao te ťing: o tao a cnosti*. Vyd. 3. Praha: DharmaGaia, 2003, s. 32. ISBN 8086685128.

můžeme přijít, například ztratíme práci nebo nám někdo může naše věci ukrást. Dokonce i zmíněné pracovní místo lze chápat jako věc, které jsme dosáhli a můžeme o ni přijít. Podobný příměr lze poměrně překvapivě nalézt i v dosaženém vzdělání, které je udělováno a schvalováno veřejnými institucemi či autoritami. Může se totiž stát, že například univerzitní diplom na konkrétní škole ztratí zcela svou hodnotu ve chvíli, kdy se postupy, které daná škola užívá, přestanou všeobecně uznávat a tato forma vzdělání naprosto ztratí své uplatnění, praktický význam. Jelikož je v naší civilizaci poměrně typické, že se definujeme na základě těchto vnějších věcí, napětí mezi *Já* a *Oni* existuje také ve formě závnsti. Paradoxní navíc je, že se vůči okolí vymezujeme a znepřátelujeme si jej často kvůli věcem, které na základě habituace pro nás už dávno ztratili onen pocit libosti a štěstí, které bychom z nich čerpali.

Pohled tradičních kultur na tuto problematiku se od naší civilizace velmi liší. Tyto kultury, jak zmiňuji výše, vnímají *štěstí* ve vnitřním smyslu jako něco, co nelze hledat (pouze) ve vnějším světě. Na rozdíl od materiálních hodnot, na které je kladen důraz v naší západní civilizaci, se tyto kultury věnují rozvíjení hodnot duchovních. Za nejvyšší vnitřní hodnoty jsou obecně považovány *Láska*, *Soucit*, *Tolerance*, *Respekt*, *Altruismus* a z těchto hodnot vyplývající důraz na důležitost pozitivních mezilidských vztahů. Tyto hodnoty jsou přirozenou součástí rozmanitých názorových systémů, jakými jsou například *Buddhismus*, *Taoismus*, *Hinduismus*, *Kabala*, ale také původní učení Ježíše Krista, učení Toltéků a dalších původních amerických obyvatel a mnohých jiných duchovních systémů. Pro většinu z těchto systémů také platí, že vedou, díky různým technikám, vyvolávajícím změněné stavy vědomí, k vlastním autentickým prožitkům, které umožňují, mimo jiné, integrovat zmíněné vnitřní hodnoty do každodenního života. Těmito technikami jsou různé formy askeze, pústy, užívání psychedelických látek (například psilocybin, peyotl, ayahuasca), šamanské bubnování v kombinaci s tancem, pobyty o samotě (například tzv. Vision quest Severoamerických Indiánů), pobyty v poušti (pravděpodobně příklad Ježíše Krista), súfijské tance, tantrické učení a mnoho dalších.

2 POTŘEBA SPIRITUÁLNÍHO ŽIVOTA

Jak již bylo výše zmíněno, závislost má svůj původ v neustálém konzumování vnějších věcí; aktivním rozvíjením vnitřních hodnot se však člověk stává na vnějších věcech naopak nezávislým. Ona nezávislost vyplívá z uspokojení spirituálních potřeb. Člověk tedy již nepotřebuje vyplňovat tuto prázdnotu ve vnějším materiálním světě.

2.1 Vlastnictví

Nyní jsou již definovány rozdíly v hodnotových systémech mezi naší civilizací a kulturami charakteristickými aktivním rozvíjením duchovních hodnot; je tedy možné vrátit se k otázce vlastnictví, a z ní vyplývajících důsledků v ekologickém smýšlení. Výstižným příkladem, který může pomoci pochopit odlišné pohledy na otázku vlastnictví mezi zmíněnými sociálními celky, je jihoamerický domorodý kmen, u kterého pobýval několik let významný český antropolog Mnislav Zelený. Ten popisuje chápání veškerých bytostí, které ho obklopují (v rámci rostlinné i živočišné říše), jako jemu rovných. Považuje přírodu za jeden celek, do kterého neodmyslitelně patří. V této domorodé kultuře je běžné, že jednotlivé kmeny mají různá tzv. totemová zvířata, která jsou uvnitř kmene zakázána lovit. Tímto způsobem je zajištěna přirozená ochrana zvířat. Tato přirozená ochrana je zajištěna také zvykem zužitkovat z uloveného zvířete téměř vše a ulovit jen takové množství, jaké spotřebují, což vychází z přirozeně utvářeného spirituálního systému těchto kmenů. Jedinec v této kultuře věří, že pokud by tyto zvyklosti porušil, urazí tak ducha zvířete, důsledkem čehož bude to, že na toto zvíře nebude moci po dlouhou dobu narazit, a možná tak zapříčiní hlad pro celý kmen.³ Tyto skutečnosti jsou naší civilizací velmi často vysmívány a považovány za primitivní. Proto je nutné zmínit tato statistická data. Na rozdíl od bezodpadového hospodářství, které je v domorodých kmenech naprosto přirozené, se například v roce 2012, a to jen v České republice, vytvořilo 23,4 miliony tun odpadu, který končí na skládkách; na celém

---

³ Duše „K“ [rozhlasový pořad]. In: ČRo 2 – Praha, 19. prosince 2008, 20:05.

světě je to potom odhadem 1,3 miliardy tun.⁴ Na rozdíl od zmíněné přirozené ochrany životního prostředí, vlivem nejrůznějších zásahů naší civilizace, podle autora Yann Arthus-Bertrand, „každému čtvrtému savci, každému osmému ptákovi a každému třetímu obojživelníkovi hrozí vyhynutí. Druhy vymírají 1000 krát rychleji než v důsledku přirozeného zániku a 70% zdrojů rybolovu se vyčerpalo, znehodnotilo anebo jim to hrozí. Dalším globálním problémem, je například chov dobytka. Se zvyšujícím se počtem obyvatel roste i spotřeba masa. V obrovských chovných stanicích, které podle autora připomínají spíše koncentrační tábory, bez jediného kousku trávy, kde je krmivem tohoto dobytka sójová moučka a proteinové granule a na výrobu jednoho kilogramu masa se spotřebuje 1300 litrů vody a 2 litry ropy. Intenzivní zemědělská výroba produkuje více skleníkových plynů, než veškerá doprava a 60% obilovin se spotřebuje na krmení zvířat.“⁵

Po přečtení výše zmíněných statistických dat vyznívá nadřazené chování naší civilizace vůči jiným kulturám poměrně paradoxně. Na druhou stranu lze zmínit i několik skutečností, které naznačují také pozitivní změny na některých místech naší planety. Příkladem toho může být stavění tzv. *pasivních, nízkoenergetických, nulových* a dokonce i *plusových domů*, které jsou unikátní díky minimální nebo nulové spotřebě energie. *Plusové domy*, jak už název napovídá, dokáží kromě šetření energie, vyrobit navíc i energii vlastní. *Nulové domy* pak nespotřebují žádnou nebo téměř žádnou energii navíc, a nakonec *pasivní domy*, které sice k fungování energii potřebují, nicméně jejich spotřeba je ve srovnání se starými domy velmi nízká,⁶ např. „starší rodinný dům (postavený do devadesátých let 20. století) mívá spotřebu asi 200 kWh/m² za rok“ zatímco „nízkoenergetický dům – měrná spotřeba tepla

---

⁴ ČSÚ: celková produkce odpadů v roce 2012 činila 23,4 milionů tun. Na každého obyvatele připadá 308 kg komunálního odpadu. Třetí ruka - více času na podstatné! [online]. 2013 [cit. 2014-05-10]. Dostupné z: <http://www.tretiruka.cz/news/csu-celkova-produkce-odpadu-v-roce-2012-cinila-23-4-milionu-tun-/>.

⁵ *Domov/Home* [dokumentární film]. Režie: Yann Arthus-Bertrand. Francie: Europa Corp., 2009.

⁶ GEMBALOVÁ, Alena. *Jak se liší: nízkoenergetický, pasivní, nulový, plusový dům.*

In: www.dumazahrada.cz [online]. 2012,29.12.[cit. 2014-05-10]. Dostupné z: http://www.dumazahrada.cz/stavba-rekonstrukce/stavba/2012/12/29/nizkoenergeticky/#.U24sFoF_uzk.

je 50 kWh/m²a a méně".⁷

Dalším inspirativním příkladem lidské činnosti, pro nás může být Kostarika, která si vybírala mezi financováním armády a zachováním krajiny. Stát zrušil armádu a investoval do vzdělání, eco-turismu a do ochrany původní vegetace.

---

⁷ GEMBALOVÁ, Alena. *Jak se liší: nízkoenergetický, pasivní, nulový, plusový dům*. In: *www.dumazahrada.cz* [online]. 2012,29.12.[cit. 2014-05-10]. Dostupné z: http://www.dumazahrada.cz/stavba-rekonstrukce/stavba/2012/12/29/nizkoenergeticky/#.U24sFoF_uzk.

3 DESIGN A JEHO VLIV

Design, v tomto případě průmyslový, definuji jako tvůrčí činnost, jejímž cílem je určit formu (podobu) produktů, které jsou zpravidla navrženy pro zajištění každodenních lidských potřeb.

Pro mou práci je podstatné především to, nakolik se pod negativní proměny naší planety podepsal právě design, a co a jak může tento obor udělat, aby danou situaci mohlo zlepšit (případně alespoň dále nezhoršovat). Design, ve všech svých historických etapách, ke znečišťování a zahlcování naší Země velmi pravděpodobně značnou měrou skutečně přispěl a dosud stále přispívá, ať už prostřednictvím použitých materiálů, jako například nerecyklovatelných plastů, nebo také záměrem designéra podpořit prodejnost produktů. To může být dosaženo například takovým způsobem, ve kterém se produkt „vetře do přízně“ zákazníkovi povrchně přitažlivým designem, čímž plní jediný účel, a tím je maximalizace zisku. Ve spolupráci s marketingem se designéři podílí na „konzumním šílenství“, ve kterém je hlavním účelem vnutit lidem věci, které vůbec nepotřebují. Ve spolupráci s reklamou a s manipulací veřejného mínění, je často úkolem designéra navrhnout takový výrobek, do kterého si bude zákazník promítat různá nevědomá přání. Tato přání jsou zcela umělá a často jsou záměrně zákazníkovi implantována v pečlivě navrženém procesu manipulace. U zrodu tohoto manipulativního proudu stálo velmi pravděpodobně uskupení lidí, kteří se shromáždili kolem Edwarda Bernaysa. Bernays je znám, mimo jiné, jako zakladatel PR (public relations) a jeho cílem bylo vytvořit naprostý obrat v chování zákazníka, ve kterém zákazník nakupuje, nikoliv protože produkt potřebuje, ale protože tento produkt jednoduše chce a touží po něm (shift between needs and desires). Bernays, ve spolupráci s psychoanalyticky orientovanými psychology a dalšími odborníky, tato přání lidem účelně implantoval pomocí reklamy (Bernays byl jeden z prvních, kdo používal reklamu ve filmu a využíval herce, herečky a další celebrity pro propagaci nejrozličnějších produktů), manipulace veřejným míněním pomocí tisku a dalšími komunikačními prostředky. Používal (nebo spíše zneužíval) obranných mechanismů lidského ega, jako je například *identifikace* (lidé, identifikující se s filmovými hrdiny, kupují ve snaze se jim podobat výrobky, které tyto postavy charakterizují), *projekce* spojené zejména s mocenskou pozicí a tzv. socioekonomickým statutem (například do nákupu drahého auta si lidé mohou promítat pocit moci a s tím spojené

členství ve významnější společenské vrstvě), *reaktivní formace*, u které má člověk potřebu se vymezit a projevit vlastní svobodnou vůli (lidé například kupující oblečení jen z toho důvodu, aby vypadali jinak než kdokoliv jiný) a mnoha dalších obranných mechanismů. Úloha designéra v tomto smyslu spočívá v navržení právě takového produktu, který by do této „manipulativní koncepce“ co nejlépe zapadal.⁸

Vrátíme-li se na tomto místě k jedné z ústředních hodnot lidské spirituality, kterou je respekt ke člověku a aplikujeme-li ho do způsobu, kterým funguje konzumní společnost, docházíme k důležitému uvědomění. Manipulace, která je v konzumní společnosti neodmyslitelným prvkem, je naprostým opakem respektu. Manipulativní chování v sobě velmi často zahrnuje klam, lež a nejrůznější lsti, které jsou používány ve snaze nabýt nejrůznějších výhod vůči manipulovaným.

Dalším negativním aspektem pro zisk orientovaného, konzumního chování jsou důsledky ve vztahu k životnímu prostředí. Pokud je největší pozornost věnována prodejnosti produktu, jsou v pozadí otázky, které se týkají dopadu takové výroby na životní prostředí. Opět se zde jedná o respekt, a to zejména ve vztahu k přírodnímu ekosystému. Uvědomíme-li si však, že my lidé jsme neodmyslitelnou součástí tohoto ekosystému, docházíme k tomu, že v konečném důsledku nerespektujeme sami sebe a sami sobě tímto chováním ubližujeme.

3.1 Udržitelný design

V konceptu udržitelného designu lze nalézt hlavní smysl této práce. Obrátí-li se pozornost k otázkám životního prostředí v kontextu vzájemného respektu, a zejména pak k potvrzení ohledu k sobě samým (aniž bychom se dopustili jakéhokoliv planého filosofování a fanatismu), můžeme nalézt smysl designerské práce v tom, že také design může těmto snahám napomoci. Design se tedy může podílet také na společenských změnách, a ačkoliv je to možná poněkud troufalé, v konečném důsledku může pomoci lidstvu přežít.

Dnes se již setkáváme s řadou firem a společností, které vytváří tzv. „udržitelný design“, jež svým komplexním řešením a volbou technologií umožňuje navrhovat,

---

⁸ *Centuryoftheself* [dokumentární film]. Režie: Adam Curtis. Velká Británie, 2002.

vyvíjet a vyrábět produkty s minimálním dopadem na životní prostředí. Pro ukázkou jsem vybrala projekt vzniklý pod záštitou firmy Ikea 3xR (3xR – renovuj, redukuj a recykluj); jedná se o workshopy, kde čeští designéři a designová studia vytváří produkty z odpadu obchodního domu Ikea.⁹ Za zástupce ekologicky smýšlejících designérů vyberu například Davida Gardenera a jeden z jeho nejznámějších projektů s názvem *Packaging lamp*, což by se dalo volně přeložit jako balená (balící) lampa, která je zhotovená z recyklovaného papíru, konkrétně z novin. Je tvořena ze dvou polovin a po otevření se v jejích útrokách nachází elektronické zařízení, včetně úsporné žárovky. Její vzhled i funkce jsou inspirovány systémem obalů.¹⁰

Obr. 1 Packaging lamp

Obr. 2 Projekt 3xR 1

Zachování přirozeného ekosystému a jeho nezatěžování není ovšem jediný důvod, který mne vedl k využívání starých předmětů a nalézání jejich nového využití. Jako další, pro mě velmi podstatný aspekt, je pokračování ve vyprávění jejich příběhu. Znovuzrození má tedy několik významů; kromě opětovného využití předmětu v novém kontextu, tedy navrácení do koloběhu života (reinkarnace), je tady další, pro mě velmi důležitý faktor, a to uchování jejich příběhu a umožnění jeho pokračování, protože věřím, že každý předmět, tedy i každá součást naší planety,

---

⁹ KRYNEK, Ondřej. *3xR Vystaví na Designbloku nábytek z odpadu Ikea*. In: *www.designmagazin.cz* [online]. 2013,2.10. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.designmagazin.cz/produkty/44129-3xR-vystavi-na-designbloku-nabytek-z-odpadu-ikea.html>.

¹⁰ *Green style*. Belgium: boooqpublishersbvba, 2009, s.138. ISBN 978-94-60650-09-3.

má „duši“, nebo lépe řečeno tvoří součást jednotného universa, ke kterému neodmyslitelně náleží. Cítím jako svou povinnost chovat se k těmto věcem s úctou a respektem. Předměty, použity v mé práci byly součástí mého života, mé rodiny. Díky tomu pro mě mají velkou cenu, ať už jsou to obyčejné, potlučené nádoby na mléko nebo stará zrezivělá klika, která bývala součástí našeho domova.

Všechny tyto předměty v sobě ukrývají kousek minulosti a zaslouží si tvořit naši budoucnost.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 FILOZOFIE KOLEKCE ZNOVUZROZENÍ

Důležitým impulzem pro vytvoření této práce byl fakt stále se zvyšujícího počtu odpadu, který naše civilizace produkuje. Čím bohatší země je, tím častěji se stává, že se na skládkách ocitají věci, které jsou naprosto funkční a nepoškozené, a to často jen proto, že už vyšly z módy a byly nahrazeny novějšími produkty. Koloběh věcí se čím dál více zkracuje. Příčiny toho lze nacházet mimo jiné například v technickém pokroku a rostoucí životní úrovni; díky tomu každým dnem přicházejí na trh nové, „dokonalejší“ verze produktů. Také způsoby jejich výroby, které jsou mnohdy záměrně zanedbávány za účelem krátké životnosti, abychom je byli nuceni kupovat co nejčastěji, bez ohledu na to, jestli daný produkt už opravdu do-sloužil nebo jestli ho potřebujeme.

4.1 Předměty a jejich význam pro mne

Použité předměty jsou vlastně různé objekty, které najdeme všude kolem nás. Věci odložené, vyhozené, staré, takové, které pro většinu populace nic neznamenají, jsou bezcenné nebo na obtíž jako odpad. Tato práce je založena na hledání těchto ztracených předmětů, které „bloudí“ a pobývají na světě bez dalšího využití, bez poslání, jako těla bez duše.

Pro mne jsou tyto předměty něčím velmi cenným. Nejenže každý z nich v sobě ukrývá nějaký příběh, vzpomínky na minulost, v nichž žily své životy, které se lišily od těch dnešních; ale tyto předměty v sobě stále ukrývají potenciál pro budoucí využití. Lze je transformovat do takových podob, ze kterých budou následně vznikat nové významy a přirozený koloběh energie a hmoty zůstane zachován. Například klika byla součástí dveří, plnila funkci jejich otevírání a zavírání, byla součástí domova lidí. Teď slouží jako ucho tašky; je to jen další část její úlohy v tomto světě. Můžeme v tom vidět odkaz na reinkarnaci-znovuzrození. Ona klika sice ztratila svůj původní účel, ale nahradil ho jiný. Stejně tak, jako lidské bytosti podstoupily v minulosti, podle buddhistického učení, miliony životů, které se nějakým způsobem zapsaly i do těch budoucích, vtiskly se (do buněk) a jsou součástí každého z nás. Klika pořád nese svým způsobem otisk svého minulého života, je opět součástí lidí, plní svůj další účel, jeden z mnoha. Pomůžu-li si poněkud básnickým vyjádřením, mohu napsat, že předměty, které nás obklopují, jsou pro mě malé poklady, které promlouvají, ukrývají v sobě hluboké poselství o tom, že veškeré dění

našeho světa je nějakým způsobem provázané a minulost těchto malých pokladů s námi neustále komunikuje v přítomném okamžiku. Je to jako vzpomínka na dobu, kdy jednotlivé části byly celkem.

Dalším aspektem, který mi posloužil jako inspirační zdroj ke vzniku této práce, byla potřeba poukázat na naše chování k těmto předmětům. Chování k těmto předmětům odráží podle mého názoru způsob, jakým se chováme sami k sobě. Zmíněnému chování k věcem lze rozumět pomocí vztahového pojetí. Ke každému předmětu, podobně jako k jiným lidem nebo sami k sobě, máme vztah. Máme vztah ke svým šatům, botám, počítači a mnoha dalším věcem denní potřeby. Věřím tomu, že „vyhojení“ vztahu k těmto věcem, může být nápomocné také k tomu, aby se nám povedlo navázat zdravý a pevný vztah k vlastní osobě a následně také kvalitní vztahy s lidmi, kteří nás obklopují.

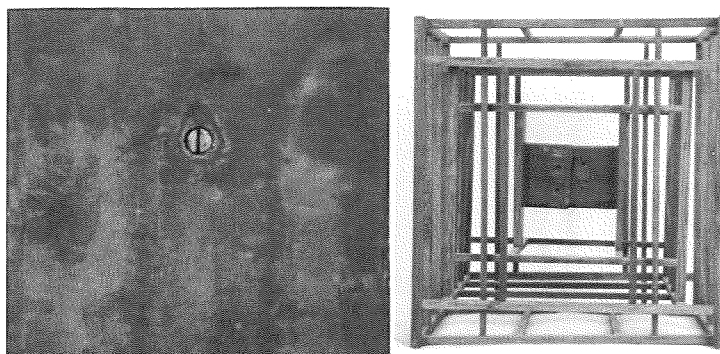
4.2 Inspirace

Velmi citlivý přístup měl podle mého názoru ve své tvorbě Zbyněk Sekal, který mne svou tvorbou inspiroval. Sekal vytvářel tzv. *skládání obrazy* a *schránky*. *Schránky* jsou dřevěné relikviáře, které ochraňovaly vzácný předmět – relikvii, jimž byl často, nebo spíše vždy, obyčejný předmět, jako například kousek dřívka, prkýnka a jiné předměty, nacházející se běžně kolem nás, aniž bychom si jich všimnout. V jeho *skládaných obrazech* využíval, podobně jako ve *schránkách*, obyčejné věci, kousky dřeva či kovové trubky nebo kousky plechu. Vytvářel z nich koláže, plastické obrazy.¹¹ „Lidská pomíjivost v Sekalově díle získává širší rozměr. Člověk je osvobozen od vlastní individuality i limitu uchopitelného času a stává se nositelem paměti v nekonečném čase a vesmíru.“¹² S tím může souviset designérova úloha a zcela odlišný pohled na to, co to design vůbec je a k čemu by měl sloužit.

---

¹¹ KONÍČKOVÁ, Olga. Zbyněk Sekal: *Skládané obrazy a schránky aneb bez nároku na vnější odezvu*. In: www.kultura21.cz/ [online]. 2012, 19. 12. [cit. 2014-05-04]. Dostupné z: <http://www.kultura21.cz/vytvarne-umeni/5507-zbynek-sekal-topicuv-salon>.

¹² KONÍČKOVÁ, Olga. Zbyněk Sekal: *Skládané obrazy a schránky aneb bez nároku na vnější odezvu*. In: www.kultura21.cz/ [online]. 2012, 19. 12. [cit. 2014-05-04]. Dostupné z: <http://www.kultura21.cz/vytvarne-umeni/5507-zbynek-sekal-topicuv-salon>.

Obr. 3 Zbyněk Sekal

4.3 Kolekce a její realizace

Výsledná podoba celé kolekce se odvíjela od nalezených předmětů, které se staly jejím nejvýraznějším rysem. Design se jim podřizuje, tvoří spíše doprovodnou část. Ony předměty jsou řazeny do popředí a mým cílem bylo doplnit je jednoduše a čistě řešeným vzhledem, který nenarušuje jejich vyznění, ale podtrhuje jejich přirozenou krásu i čas, který se na nich podepsal. Společným rysem celé kolekce je použití bílé barvy, jako jemného detailu, který jednotlivé části propojuje a doplňuje. Zvolení bílé barvy, jako jednotícího prvku, může symbolicky odkazovat na „prazáklad všeho bytí“ (Tao) a jednoduchosti. V mém případě se tato barva původně vyskytovala na nalezených předmětech (například na konvici na mléko a na textilií, sloužící jako podšívka kufříku). Bílou barvu jsem na těchto předmětech z velké části zachovala a použila jsem ji i u ostatních výrobků v mé kolekci.

Má práce nezahrnuje kresebné návrhy, jelikož jsem pracovala s nalezenými předměty, a jak jsem již zmiňovala výše, celý vzhled mé kolekce se jim přizpůsobil. Hledáním nového souladu, ve kterém se skloubí hravost a radost z tvůrčího procesu, jež není ničím omezen, je tudíž tou nejniternější výpovědí o přístupu autora. Stejná kolekce se už nikdy nebude opakovat, mimo jiné proto, že už pravděpodobně víckrát nenajdu tytéž předměty. Podobně tak tomu je i při samotném procesu výroby, jelikož pracuji v tom jediném neopakovatelném přítomném okamžiku, a ani žádné dva návrhy, nápady, myšlenky nebo pocity nebudou nikdy zcela totožné.

Použití přírodní usně zapadá do celého konceptu mé práce, jelikož při výrobě této usně jsou použity pouze přírodní procesy. Tato useň je bez povrchové úpravy, díky čemuž si uchovala přirozený a původní vzhled. Využíváním jizev, škrábanců a jiných „nedokonalostí“, které se tam přirozeně vyskytují, jsem chtěla poukázat na přirozenou krásu, hravost a nečekaný detail. Namísto zakrývání a potlačování těchto vad jsem se je naopak snažila vyzdvihnout a povýšit na přednost. Další význam použití tohoto poškození usně, je upozornění, nebo spíše připomenutí lidských činů, které se negativně podepsaly na naší planetě. Jizvy mohou symbolizovat kruté zacházení s původními obyvateli země, dehonestování jejich tradic a zvyklostí, vypeňování a ničení přírody. Při tvorbě kolekce bylo mým záměrem, jak už bylo popsáno výše, využití jednoduchých a čistých tvarů, které by podtrhovaly přirozenou krásu každého jednotlivého předmětu.

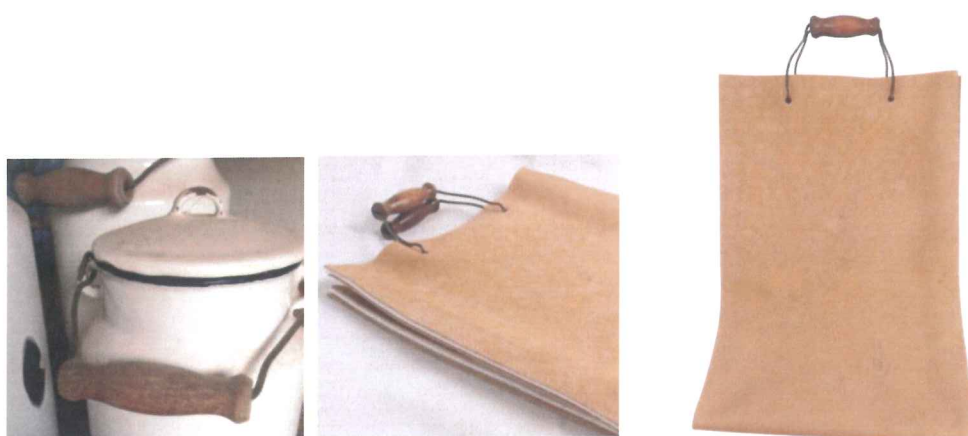
4.3.1 „Nákupní“ taška

U tašky, která využívá úchytky od nádoby na mléko jako jejího ucha, jsem zvolila tradiční, jednoduchý, obdélníkový střih. Taška je zhotovena z krájeného krastu tělové barvy a jednotlivé dílce jsou spojeny bílou keprovou stuhou a následně prošity tak, aby bílý pruh tvořil její hranu. Zvolený materiál má neobvyklou strukturu, která vznikla díky působení přírodních procesů, které se na ní následně podepsaly v podobě struktury a nepravidelného zbarvení. Celý vzhled má svým vzezřením evokovat nákupní tašku. Chtěla jsem tak symbolicky upozornit nejenom na nadužívání papírových, a zejména pak igelitových tašek (většina zboží je dnes balena právě do plastových obalů), ale také je to odkaz na minulost. Snaha o navrácení k jednoduchosti, kdy příroda byla součástí každodenního života a my jsme s ní dokázali žít v souladu, naslouchat a vážit si jí. Právě dřevěné úchytky sloužící jako ucha nákupní tašky, jsou tímto odkazem k tradici a dřívějšímu způsobu života.

Obr. 4 Vzorník barev č. 1

Obr. 5 Nákupní taška

4.3.2 Repase školního kufříku

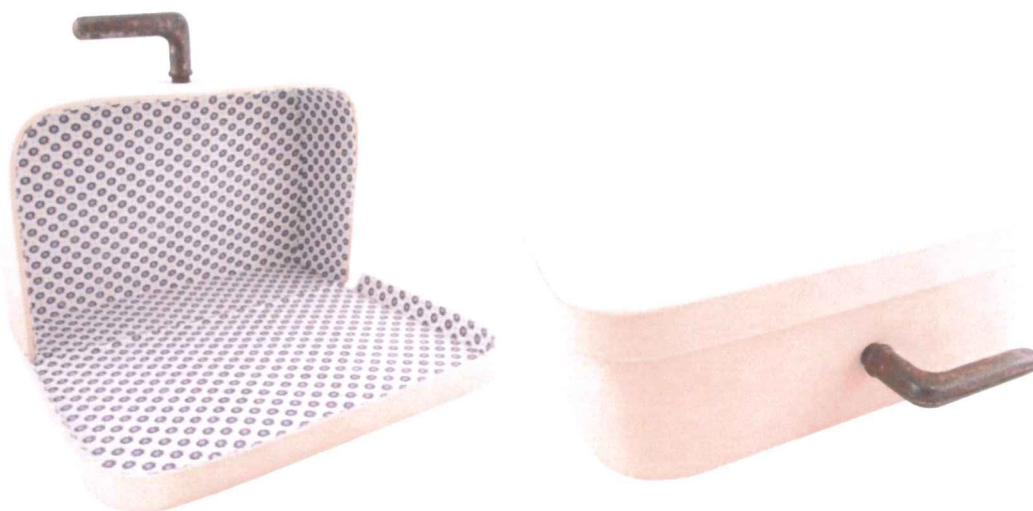
Další součástí kolekce je „repase“ školního kufříku. Mým záměrem bylo využít jeho dnes už velmi „klasických“ tvarů. Zvolila jsem techniku obalování usní. Vzhledem ke stáří a poškození tohoto kufříku jsem byla nucena vyztužit jeho stěny kartonem. Textilní podšívka je zhotovena ze staršího povlečení na polštář. Jako ucho kufru jsem použila starou kliku, která zde má symbolický význam, tak jako všechny předměty použité v mé práci. Symboliku kliky a úchytky (použity u nákupní tašky) lze nacházet v tom, že se nám tyto staré předměty metaforicky navrací do našich rukou.

Obr. 6 Vzorník barev č. 2

Obr. 7. Kufřík v původním stavu

Obr. 8 Repase školního kufříku

4.3.3 Konvice na mléko

Zvláštní postavení v mé kolekci zaujímá nádoba či konvice na mléko po mé prababičce. Přetvořením této nádoby na „kabelku“ má spíše symbolický, než praktic-

ký význam. Svým vyzněním podtrhuje celou náladu a charakter kolekce. Je pro mě nositelem jak hlubokého poselství odkazu na koloběh života, tak v sobě má i humornou a hravou stránku. Můj zásah do přeměny tohoto předmětu byl minimální, což bylo mým záměrem. Spočíval v obalení nádoby usní a umístění usňového řemínku, sloužícího jako popruh. Jako detail se zde objevuje po obou stranách bílý pruh a šití, které tvoří onen propojovací prvek

Obr. 9. Vzorník barev č. 3

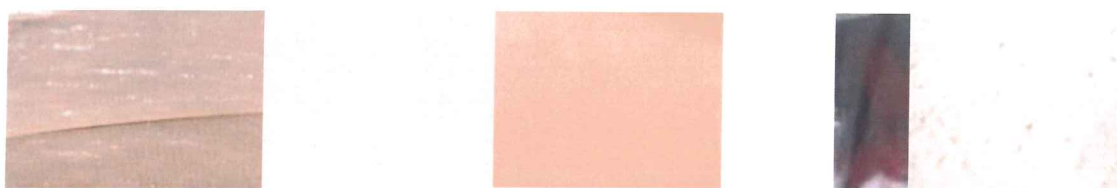
Obr. 10 Konvice na mléko

4.3.4 Design obuvi

Pro realizaci dvou párů unisexové obuvi jsem znovu užila části svršku ze starší, darované obuvi. Tyto části nově slouží spíše jako dekorace a vzpomínka na starou obuv. Oba páry obuvi jsou zhotoveny převážně z usně, včetně podšívky a podešve, na kterou jsem použila spodkové třísko. Svršky obuvi jsou stejně jako zbytek kolekce zhotoveny z přírodního krastu.

Znovu-užití částí svršků ze starší obuvi, které mají tmavou, lesklou barvu a dekorativní vzhled, působí k jednoduše řešeným svrškům obuvi z přírodně zbarvené usně kontrastně. Mým záměrem bylo ještě více zvýraznit rozdíl mezi mnou vytvořeným designem a starou obuví. Díky velmi jednoduchému střihu se obě části sloučí v jeden celek.

V první variantě obuvi – „treпка“ jsem použila špici ze starší obuvi. Špice obuvi je doplněna nártovou částí, ve které se objeví prokroj, na jehož konci je jeden bílý steh. Tento detail – bílý steh, jsem použila i u dalších výrobků. Bílou barvu jsem použila i na stélce, která má v patní části jednoduchou perforaci v podobě tří otvorů, což je odkaz na špici použitou ze staré obuvi, na níž se nachází dekorativní perforace. Ve druhé variantě obuvi jsem použila část svršku zvaného „derba“, která zde slouží jako prvek, určený k uzavírání obuvi za pomoci sedlářských knoflíků. Opět zde tvoří kontrast k přírodní usni, která je použita na zbytek svršku obuvi. Bílá barva se zde objevuje, stejně jako u první varianty obuvi, ve stélce, jako detail a propojovací prvek celé kolekce. Na nášlapné části tříslové podešve, která je použita na obou variantách obuvi, je malý detail, provedený hlubotiskem, v podobě ozubených koleček, získaných z hodinového strojku. Tento symbol slouží jako odkaz ke koloběhu života a času. Shrnuje všechny symboly a významy, které se v mé práci objevují do jednoho detailu – kruhu.

Obr. 11 Vzorník barev č. 4

Obr. 12 Design obuvi

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo odpovědět si na otázky, které byly položeny v úvodu této práce, a to, jaká je role designu v kontextu životního prostředí? Jaká jsou myšlenková východiska a hodnoty, ze kterých design čerpá? A čím mohu já, jako budoucí designér, přispět?

Snažila jsem se nastínit téma hodnotových systémů dvou rozdílných kultur a řešit otázky štěstí, závislosti, vlastnictví a vliv těchto témat na lidské bytí, chování a jednání. Mým záměrem bylo nabyté poznatky analyzovat a rozvést je ve vztahu k designérské činnosti. Hlavní, a pro mě nejdůležitější, cíl této práce bylo znovu-užití starých předmětů, umožnění pokračování jejich příběhu a zachování jejich „duše“. Právě v uchování těchto předmětů vidím možnost, jak ohleduplně zacházet s vytvářením nového designu ve vztahu k naší planetě. Tento přístup obsahuje užití starých nepotřebných předmětů, tedy určitý způsob recyklace, a tím i menší zatěžování životního prostředí.

Zkušenosti získané z této práce bych v mých budoucích pracích ráda rozvíjela a zlepšovala, především po technologické stránce. Mým záměrem je vytvářet design, který bude jednou úplně recyklovatelný, pomocí hledání nových možností v oblasti materiálů a technologií. Všechny chyby, kterých jsem se při realizaci dopustila, chápu jako cennou zkušenost.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] *Century of the self* [dokumentární film]. Režie: Adam Curtis. Velká Británie, 2002.
- [2] ČSÚ: *celková produkce odpadů v roce 2012 činila 23,4 milionů tun. Na každého obyvatele připadá 308 kg komunálního odpadu. Třetí ruka - více času na podstatné!* [online]. 2013 [cit. 2014-05-10]. Dostupné z: <http://www.tretiruka.cz/news/csu-celkova-produkce-odpadu-v-roce-2012-cinila-23-4-milionu-tun-/>.
- [3] *Domov/Home* [dokumentární film]. Režie: Yann Arthus-Bertrand. Francie: Europa Corp., 2009.
- [4] *Duše „K“* [rozhlasový pořad]. In: ČRo 2 – Praha, 19. prosince 2008, 20:05.
- [5] GEMBALOVÁ, Alena. *Jak se liší: nízkoenergetický, pasivní, nulový, plusový dům*. In: www.dumazahrada.cz [online]. 2012, 29. 12. [cit. 2014-05-10]. Dostupné z: http://www.dumazahrada.cz/stavba-rekonstrukce/stavba/2012/12/29/nizkoenergeticky/#.U24sFoF_uzk.
- [6] *Green style*. Belgium: boooqspublishersbvba, 2009, s. 138. ISBN 978-94-60650-09-3.
- [7] KONÍČKOVÁ, Olga. *Zbyněk Sekal: Skládání obrazy a schránky aneb bez nároku na vnější odezvu*. In: www.kultura21.cz/ [online]. 2012, 19. 12. [cit. 2014-05-04]. Dostupné z: <http://www.kultura21.cz/vytvarne-umeni/5507-zbynek-sekal-topicuv-salon>.
- [8] KRYNEK, Ondřej. *3xR Vystaví na Designbloku nábytek z odpadu Ikea*. In: www.designmagazin.cz [online]. 2013, 2. 10. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.designmagazin.cz/produkty/44129-3xr-vystavi-na-designbloku-nabytek-z-odpadu-ikea.html>.
- [9] LAOZI. *Taotěing: o tao a cnosti*. Vyd. 3. Praha: DharmaGaia, 2003, 268 s. ISBN 8086685128.
- [10] MATĚJČEK, Petr. *O svítících ovcích, štěstí a biopotravinách z Bhútánu*. In: [www.ceskapozice.cz](http://ceskapozice.cz) [online]. 7. 5. 2013 [cit. 2014-05-10]. Dostupné z: http://ceskapozice.lidovky.cz/o-sviticich-ovcich-stesti-a-biopotravinach-z-bhutanu-pcx-/tema.aspx?c=A130505_081017_pozice_122729.

SEZNAM OBRÁZKŮ

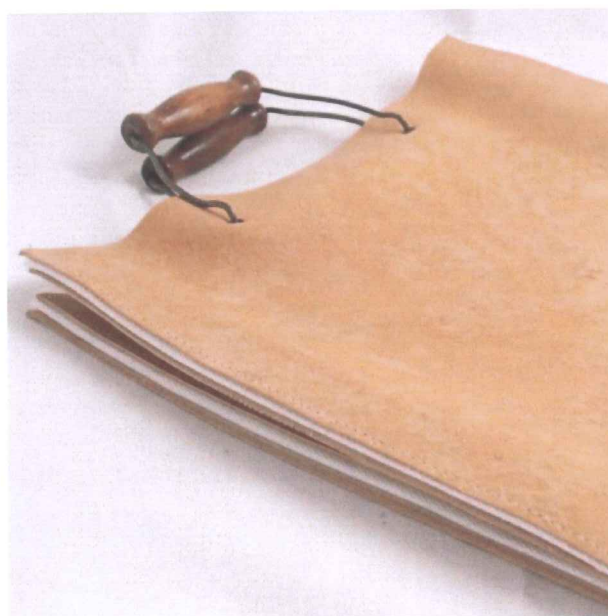
Obr. 1 Packaging lamp.....	19
Obr. 2 Projekt 3xR.....	19
Obr. 3 Zbyněk Sekal.....	24
Obr. 4 Vzorník barev č. 1.....	26
Obr. 5 Nákupní taška.....	26
Obr. 6 Vzorník barev č. 2.....	27
Obr. 7 Kufřík v původním stavu.....	27
Obr. 8 Repase školního kufříku.....	27
Obr. 9 Vzorník barev č. 3.....	28
Obr. 10 Konvice na mléko.....	28
Obr. 11 Vzorník barev č. 4.....	29
Obr. 12 Design obuvi.....	30

SEZNAM PŘÍLOH

- [1] Příloha P I: Nákupní taška
- [2] Příloha P II: Repase kufříku
- [3] Příloha P III: Konvice na mléko
- [4] Příloha P IV: 1. Pár obuvi
- [4] Příloha P V: 2.Pár obuvi

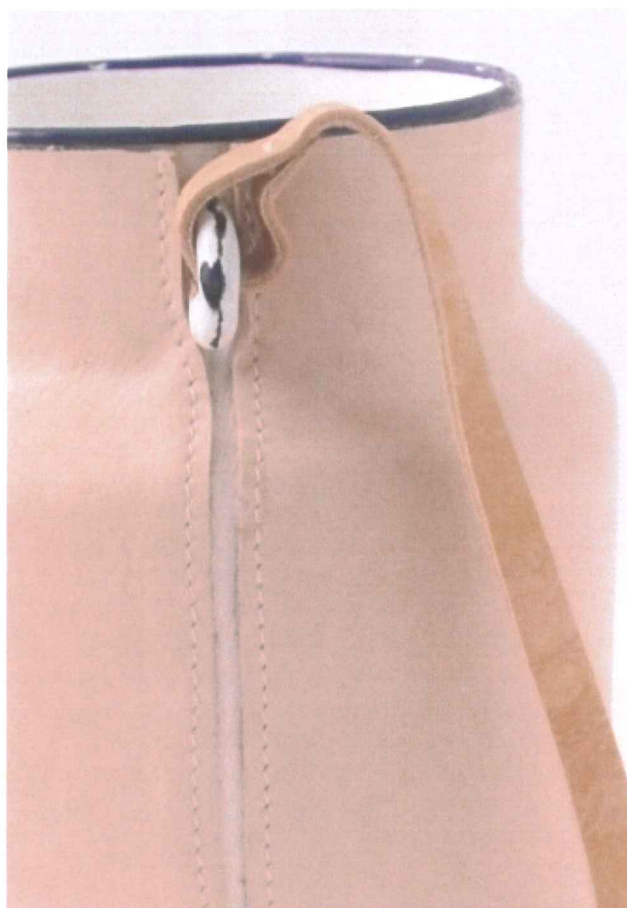
PŘÍLOHA P I: NÁKUPNÍ TAŠKA

PŘÍLOHA P II: REPASE KUFŘÍKU

PŘÍLOHA P III: KONVICE NA MLÉKO

PŘÍLOHA P IV: 1. PÁR OBUVI

PŘÍLOHA P V: 2. PÁR OBUVI

